

För avtalsreglering av stuteriverksamhet mellan stoägare, hingstägare och hingsthållare/mottagarstation har Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT) och Föreningen Svenska Hingsthållare (FSH) gett ut denna branschrekommendation som skall användas av berörda parter. Det står dock parterna fritt att upprätta egna kontrakt, så kallade bokningskontrakt. Eftersom avtalssituationen i vissa delar är juridiskt komplicerad rekommenderas skrivna kontrakt med innehåll som tydligt reglerar vad som avtalats mellan parterna. Muntliga avtal rekommenderas ej. Det åligger alla parter att följa Jordbruksverkets (JVV) samt Svensk Travsports (STs) regelverk. Föreliggande Branschrekommendation avser att vara vägledande för och komplettera parternas avtal. Till grund för rekommendationen ligger mångårig praxis i branschen. För att rekommendationen skall vara tillämplig krävs att det anges i avtalet "att Branschrekommendationen skall gälla i den mån inte annat avtalats". Har sådan klausul inte tagits in i avtalet mellan parterna, kommer rekommendationen endast att kunna användas som tolkningsunderlag för att bestämma vad parterna avsett, då så inte framgår av avtalet.

Den part som väsentligen bryter mot avtalet eller bifogad branschrekommendation har att erlägga ett vite om 5 000 kr, alternativt skadestånd motsvarande den verkliga skada som kan påvisas. Skadeståndet tillfaller den förfördelade parten.

1. Definitioner

Som stoägare anses enligt denna Branschrekommendation den som är ägare till stoet eller genom hyresavtal disponerar stoet vid bokningstillfället. Detta gäller oavsett vem som anmäler stoet till betäckning.

Som hingstägare anses enligt denna Branschrekommendation den som vid bokningstillfället hos ST är registrerad ägare till hingsten, eller ombud/agent för denne.

Som hingsthållare eller betäckningsstation anses enligt denna Branschrekommendation den vara som stallar upp en hingst under aktuell betäckningssäsong och som av hingstägaren är utsedd anordnare av hingstens tjänster samt är innehavare av, av ST och SJV utfärdat semintillstånd.

Som mottagarstation eller betäckningsstation anses enligt denna Branschrekommendation den seminstation som mottager hingstesperma från ej egenuppstallade hingstar och som är innehavare av SJV utfärdat semintillstånd.

Bokningskontrakt

Avtal om betäckning av sto, s k bokningskontrakt, skall ingås mellan hingstägare/hingsthållare och stoägare. Detta reglerar i första hand de avgifter som stoägaren åläggs och skall omfatta alla på förhand kända fasta kostnader. Följande avgifter kan förekomma i bokningskontrakt:

Bokningsavgift

Vid tecknande av bokningskontrakt skall, om bokningsavgift är avtalad, stoägaren erlægga sådan till hingstägaren/hingsthållaren. Först sedan avgiften erlagts är hingstägaren/hingsthållaren bunden av bokningskontraktet.

Bokningsavgiften skall återbetalas om stoet dör före betäckningen eller om veterinär före första betäckningen konstaterat att stoet inte är betäckningsbart aktuell säsong.

Veterinärintyg om att stoet ej är betäckningsbart skall förmedlas till hingsthållaren senast 14 dagar efter veterinärundersökningen. Återbetalning av bokningsavgift sker ej för hinder som konstateras efter den 1 september aktuell betäckningssäsong.

Bokningsavgift skall vidare återbetalas om hingsten ej kan användas för avsett ändamål eller om hingsthållaren eller mottagarstationen av annat skäl inte kan genomföra sina åligganden enligt bokningskontraktet. Har stoet betäckts eller inseminerats under två på varandra följande brunster skall bokningsavgiften dock ej återbetalas.

Inackorderingsavgift

Inackorderingsavgift skall erläggas på basis av dygnskostnad som framgår av bokningskontraktet eller av separat kontrakt med mottagarstationen och vara till fullo betald då stoet avhämtas. Rätten att kvarhålla sto till dess avgiften betalats behandlas nedan.

Veterinäravgift

Av bokningskontraktet skall framgå om veterinäravgiften är fast eller efter löpande räkning. Vid fast avgift skall gynekologisk kontroll med ultraljud inför betäckning/ seminering samt dräktighetskontroll ingå. Övriga veterinärkostnader tillkommer.

Språng-/seminavgift

Språng-/seminavgift är en servicekostnad för att få betäcknings-/semintjänsten utförd och skall erläggas då stoet betäcks/semineras första gången. Avgiftens storlek skall anges i bokningskontraktet. Den bör även redovisas i den annons i vilken hingstens tjänster marknadsförs.

Stationsavgift

Stationsavgift är den ersättning som uttages av mottagarstationen för att utföra semintjänsten. Denna avgift brukar normalt inte förekomma i bokningskontraktet utan i separat kontrakt mellan stoägaren och mottagarstationen.

Dräktighetsavgift

Dräktighetsavgift skall erläggas då stoet efter veterinärundersökning konstateras vara dräktigt. I kontraktet skall framgå vid vilken tidpunkt som avgiften förfaller till betalning förutsatt att stoet är dräktigt. Det rekommenderas stoägaren att kontrollera om dräktigheten är försäkringsbar. Det åligger stoägaren att meddela hingsthållaren eller mottagarstationen dräktighetsresultatet. Rapporteras inget dräktighetsresultat skall stoet anses som dräktigt.

Levande fölavgift

Om stoet föder levande föl skall stoägaren efter födelsen betala en levande fölavgift till hingstägaren eller - om så avtalats - till hingsthållaren. Faktura skall utsändas av hingstägare eller hingsthållare och stoägaren skall betala inom avtalad tid i bokningskontraktet. Är betalningsvillkoren ej angivna i kontraktet skall 30 dagar netto gälla.

Som levande föl anses föl som lever i minst 48 timmar och är försäkringsbart. Är fölet dödfött eller avlider innan det uppnått 48 timmars ålder eller ej är försäkringsbart skall fölavgift ej debiteras. Veterinärintyg skall styrka förutsättningen för betalningsbefrielse.

Reservationer angivna i villkor för försäkring av fölet, som träffats mellan försäkringsgivaren och stoägaren, medför ej betalningsbefrielse för stoägaren såvida detta ej särskilt avtalats med hingstägaren. Om fölet avlider eller måste avlivas innan det uppnått 48 timmars ålder skall, om fölavgift erlagts, denna snarast återbetalas till stoägaren.

Betalningsansvaret för avgifterna

Betalningsansvaret för avgifterna åvilar stoägaren som ingått avtalet. Överlåts stoet i samband med betäckningen eller innan fölavgiften erlagts inträder köparen i säljarens förpliktelser först sedan godkännande erhållits från hingstägaren/hingsthållaren om att ansvaret får överlåtas.

Vid försäljning av dräktiga fölston rekommenderas ett skriftligt avtal mellan samtliga berörda parter (köparen - stoägaren - hingstägaren/hingsthållaren) som reglerar kostnader för dräktighetsavgift/levande fölavgift enligt bokningskontraktet samt de kostnader som eventuellt uppkommit när stoet vistats hos hingsthållaren.

Som säkerhet för betalning av förfallen skuld till hingsthållaren respektive hingstägaren skall hingstägaren innehålla språngsedel (registreringsansökan till ST). Har språngsedel utfärdats trots att skuld kvarstår till hingsthållaren blir hingstägaren solidariskt ansvarig med stoägaren för betalning av eventuell skuld till hingsthållaren.

Som säkerhet för betalning av förfallna avgifter som uppkommit i samband med betäckningen har hingsthållaren rätt att kvarhålla stoet, d v s rätt att vägra att lämna tillbaka stoet till stoägaren (så kallad retentionsrätt). Denna rätt ger honom också företräde som borgenär i händelse av stoägarens konkurs.

Hingsthållaren har också i det fall, där stoägaren underlåter att betala sedan länge förfallna avgifter rätt att försälja stoet enligt villkoren i lagen om näringsidkarens rätt att sälja varor som inte avhämtats. Försäljningen får ske under hand eller på offentlig auktion sedan minst tre månader förflutit efter det anmaning tillställts stoägaren att betala avgifterna. Försäljningsrätten gäller dock endast om stoägaren ej är försatt i konkurs.

2. Hingstägarens åligganden

Det åligger hingstägaren att tillhandahålla bokningskontrakt samt att stoägaren får tillgång till Branschrekommendationerna.

Hingstägaren svarar för att hingsten står till hingsthållarens förfogande under betäckningsperioden. Denna löper från 1/3 till 1/8 om ej annat har avtalats.

Skall hingsten tränas eller delta i tävling under betäckningsperioden skall detta meddelas såväl hingsthållaren som stoägaren innan avtal ingås. Detta ska även skriftligt meddelas i bokningskontraktet. Stoägaren skall också informeras om hingsten flyttas under innevarande betäckningssäsong.

Hingstägaren eller dennes ombud skall snarast efter vetskap om att hingsten nedärvt sjuklig defekt eller har väsentligen avvikande libido eller nedsatt fertilitet, underrätta stoägaren om detta.

Hingstägaren eller dennes ombud bör underrätta stoägaren och hingsthållaren/mottagarstation om sperma från hingsten skall användas utomlands under betäckningsåret.

Hingstägaren eller dennes ombud skall garantera att tillräcklig mängd sperma finns tillgänglig för insemination av stoet under tre brunster om annat inte skriftligt avtalas i bokningskontraktet.

Hingstägaren eller dennes ombud skall, så snart som rapport om föl tillkännagivits av stoägaren, skicka faktura på fölavgift så att språngsedel/registrerings ansökan snarast kan utfärdas efter erlagt fakturabelopp.

Det åligger hingstägaren eller dennes ombud, att utfärda språngsedel/ registreringsansökan till stoägaren senast inom 10 dagar från det att stoägaren erlagt full betalning av fölavgift och övriga betäckningskostnader.

3. Betäckningsstationens (hingsthållare och mottagarstation) åligganden

Det åligger hingsthållaren att svara för skötseln av sto, föl och eventuell hingst. Vården skall utföras av yrkeskunnig personal på ett professionellt sätt.

Hingsthållaren skall teckna ansvarsförsäkring som täcker kostnaden för uppenbar oaktsamhet med på stuteriet befintliga hästar.

Varje häst skall tilldelas stallplats (box eller utegångsstall) under icke betessäsong liksom god tillgång till rastplats.

Grimma som går sönder eller förloras skall ersättas med ny. Kostnaden skall påföras hästägaren.

Under stallperioden skall det foder som tillhandahålls hästarna vara av god kvalitet.

Under betessäsongen skall varje häst ha tillgång till bete och friskt vatten. Där stoägaren begär enskild hage/rastplats för stoet behöver inte tillgång till bete erbjudas.

Stängsel och grindar skall vara i god ordning så att skador på hästen i möjligaste mån kan undvikas.

Brunst och dräktighetskontroller skall rutinmässigt utföras. Gynekologisk kontroll av sto skall ske på sådant sätt att en rationell användning av hingsten kommer till stånd. Veterinär godkänd av Jordbruksverket skall användas.

Det skall strävas efter att uppnå ett optimalt dräktighetsresultat. Fryst sperma får användas i uppkomna situationer exempelvis om hingsten på grund av skada inte kan samlas på sperma. Eventuella ökande kostnader som en följd av ändrat betäckningssätt skall inte debiteras om detta inte är avtalat. Stoägaren skall informeras om att fryst sperma används.

Skulle brist på sperma uppstå skall följande prioriteringsordning gälla:

- a) de ston som står hos den hingsthållare där hingsten är uppstallad
- b) de i Sverige uppstallade ston som påbörjats i samma brunst
- c) ej påbörjad brunst på i Sverige uppstallade ston
- d) ston uppstallade utomlands

Stoet skall betäckas med bokad hingst. Skulle förväxling av hingst ske skall stoägaren hållas skadeslös vad gäller fakturerade inackorderingskostnader från betäckningsstationen dock maximalt ett basbelopp, boknings- språng- och fölavgift samt eventuellt ökade registreringskostnader.

Innan behandling eller större ingrepp görs av veterinär på sto, hingst eller föl skall hästägaren ge sitt samtycke. I brådskande fall, då hästägaren ej kan nås, får hingsthållare i samråd med veterinär avgöra vilken åtgärd som lämpligast skall vidtagas. Dock får ovulationsstimulerande behandling, prostaglandinbehandling, caslickoperation, bakteriologiska prov och sköljning av sto vidtas utan medgivande från stoägaren.

Uppträder smitta på stuteriet (t ex CEM, kvarka, virusabort, hästinfluensa, smittsam földiarré) skall alla berörda hästägare omedelbart underrättas.

Misstanke om smitta skall meddelas stoägare som planerar leverera häst till betäckningsstationen samt som under perioden hämtat häst hos stationen.

Inträffar händelse eller uppkommer problem med sto, föl eller hingst som ej kan hanteras inom den dagliga rutinen skall hästägaren underrättas. Detta gäller även om sto magrar anmärkningsvärt eller om föl inte växer.

Är hästägaren ej anträffbar eller ej kan nås inom rimlig tid skall betäckningsstationen i samråd med veterinär besluta angående hästen. Skulle sto, föl eller hingst behöva avlivas och ägaren ej är anträffbar äger betäckningsstationen, i samråd med veterinär, besluta om avlivning och i förekommande fall obduktion. Obduktionen skall bekostas av hästägaren.

Framkommer att hingsten har någon nedärvd sjuklig defekt eller att den har väsentligt avvikande libido eller nedsatt fertilitet, skall hingsthållaren snarast upplysa hingstägaren och stoägaren om detta.

Avmaskning/parasitkontroll skall ske vid behov. Onödig avmaskning skall ej äga rum. Avmaskningen skall bekostas av hästägaren. Detta gäller även tandraspning och hovvård.

Betäckningsstationen meddelar stoägaren när sto och föl är klart för avhämtning om inget annat överenskommit.

Vid förväxling av sto eller föl, där betäckningsstationen är ansvarig, ersätter denne uppkomna verifierade merkostnader. Det åligger stoägaren att, efter bästa förmåga, snarast kontrollera identiteten på avhämtade alternativt hemkomna hästar.

Hästpasset är en värdehandling och det åligger betäckningsstationen att förvara passet på tillfredställande sätt. Vid förlust av hästpass på betäckningsstationen skall kostnaden för utfärdande av dubblettpass ersättas av betäckningsstationen. Ytterligare ersättning utgår inte.

Det åligger betäckningsstationen att stoägaren får med sig hästpasset och ett hemgångsformulär när stoet hämtas eller att formuläret skickas snarast i efterhand.

4. Stoägarens åligganden

Stoägaren skall senast dagen före stoets ankomst till betäckningsstationen meddela när stoet anländer och lämna de uppgifter som behövs för journalföring av stoet samt uppgifter om stoets egenheter i förekommande fall (hårt temperament, att det är svårfångat i hage eller box e dyl). Även upplysning om eventuell allergi skall lämnas.

Pass skall alltid åtfölja hästen och överlämnas till betäckningsstationen.

Stoägaren bör ha sto och föl försäkrade under betäckningssäsongen.

Stoägaren skall förvissa sig om att stoet är friskt och smittfritt inför transporten till betäckningsstationen. Stoägaren skall ej skicka ston som omfattas av restriktioner med risk för smittspridning.

Sto skall vid ankomsten ha en stark grimma med tydlig namnskylt.

Stoägaren måste acceptera att sto och föl märks hos hingsthållaren så att de ej kan förväxlas. Märkning skall ske så att den ej kvarstår längre tid än nödvändigt.

Stoägaren ansvarar för att rätt sto och föl avhämtas på avtalad tid. Det åligger stoägaren, som inte själv avhämtar hästarna, att efter bästa förmåga, snarast kontrollera identiteten på hemkomna hästar.

Avhämtas sto innan dräktighetskontroll på 30 – 35 dagar är utförd skall stoägaren ombesörja att sådan kontroll genomförs av veterinär och meddela hingsthållaren resultatet härav.

Stoägaren har skyldighet att till hingstägaren eller dennes ombud vid tidpunkt för förväntad fölning rapportera in resultat av betäckning/seminering oavsett utgång därav. Vid inrapporteringen om föl skall födelsedatum, fölets kön samt eventuell avvikelse eller defekt hos fölet meddelas.

Stockholm den 25 oktober 2004, reviderad januari 2009, reviderad januari 2019.

Copyright © ASVT FSH

All kopiering och användning utan utgivarens medgivande förbjuden.

Sollalla 2019-01-18

Carina Dahling – Satrell
Ordförande FSH

Sara Lennartsson
Generalsekreterare ASVT